

Trikrat na mesec
ter stane za vse
leto 1 K 60 vin.,
za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati
blagovolijo naj se
poslati upravništvu
„Rodoljuba“ v Lju-
bljan, vsi spisi in
dopisi pa uredni-
štvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za ozn
plačuje se od štiri-
stopne petit-vrste
16 vin. če se enkrat
tiska; 24 vin. če
se 2krat, in 30 vin.
če se 3krat ali več-
krat tiska.

Pisma izvolijo naj
se frankirati.
Rokopisi se ne
vračajo.

19. štev.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1903.

XIII. leto.

Glas iz naroda.

Klerikalci so s svojimi, tihotapsko pridobljenimi izjavami nekaterih, po svoji duševni omejenosti znanih klerikalnih županov — ki ne znajo družega, kakor prikimavati svojim fajmoštrom — skušali vso javnost premotiti, češ, lejte kako „ljudstvo“ želi, da se uvede splošna in enaka volilna pravica. Izkazalo se je, da ljudstvo o teh peticijah sploh ničesar ni vedelo, da obč. zastopi sploh nikjer niso govorili, in da so klerikalci uprizorili velik švindl.

Kakšno je v resnici narodovo mišljenje, se razvidi iz tega, da so ponehale tiste izjave, ki so jih podpisovali župani po župnikovem povelju, ne da bi bili prej vprašani obč. zastop. Še klerikalne občine se nečejo oglasiti.

Danes smo mi v položaju, priobčiti dokument, ki se tiče deželnozborškega vprašanja, dokument, v katerem se zrcali pravo narodovo mišljenje in ki radi tega zasluži občno pozornost.

Ta dokument, ki je bil kot peticija poslan na deželni zbor se glasi: št. 873.

Visoki deželni zbor!

Občinski zastop krajne občine Loški potok je v današnji seji (dne 29. t. m.), pri kateri je bilo navzočih 22 članov soglasno sprejel sledečo resolucijo:

„Občinski zastop z veseljem pozdravlja, da se je visoki deželni zbor čez dolgo časa vendar zopet sklical, da se rešijo nujne zadeve na korist našemu ljudstvu.

Blagor ljudstva zahteva, da državni in deželni zbor, kolikor mogoče podpirata naše hirajoče kmetijstvo, a ravno tako potrebno je, da se povzdigne naša industrija.

Zaradi tega je naša živa in odkritosrčna želja, da se strasti v deželnem zboru pomirijo in da se prične vendar enkrat stvarno in resno delovanje v blagor našemu ljudstvu.

Naša občina dobro pozna svoje lokalne potrebe, a se premalo peča z visoko politiko, da bi mogla umeti potrebo obstrukcije, bodisi v državnih ali v deželnih zborih.

S trditvijo, da naše ljudstvo zahteva splošno in enako volilno pravico in da se odzame gospodarstvo občine možem, ki so danes stebri in vzdržujoči elementi občine, se slepi javnost in pači javno mnenje.

Ne dvomimo o tem, da pride enkrat do splošne in enake volilne pravice, a za sedaj imamo veliko nujnejših potreb.

Ljudstvu, posebno najnižjim slojem, je treba izobrazbe, pouka. Zaradi tega rabimo dobrih šol.

Pogoj dobrih šol so pa dobri učitelji. — Ako pa hočemo imeti dobre učitelje, ki bodo z vso vnemo delali za svoj poklic, jih moramo primerno plačati, da bodo zamogli dostojno živeti.

Vsled tega je naša želja, da se vprašanje o ureditvi učiteljskih plač čimpreje reši. Ako hočemo zidati našemu ljudstvu boljše domovje, pričnimo zidati pri tleh, postavimo mu dober temelj in ne delajmo najprvo strehe z volilno reformo.

Mi tedaj volilne reforme ne smatramo za nujno in obsojamo obstrukcijo, katera le preprečuje in zabranjuje vsako stvarno delovanje.

Vsled tega si usoja zastop kmetške občine Loški potok, katera ima glavne dohodke iz gozdarstva, vse stranke visokega deželnega zbora nujno prositi, da naj opuste obstrukcijo in delajo za blagor vseh slojev našega ljudstva.

Županstvo Loški potok
27. septembra 1903.

Ivan Rus,
župan.

Ta izjava občinskega odbora je znamenje časa, je resen simptom in svarilen opomin klerikalni stranki. Ko bi vsaka občina povedala svoje mnenje tako možato in razumno, kakor občina Loški potok, bi se hitro spoznalo mišljenje naroda v deželi.

Boj v parlamentu.

Na Dunaju, 27. sept.

Samo nekaj dni je trajalo to pot zasedanje poslanske zbornice, a teh malo dni je zadostovalo, da so si nemške stranke nakopale lepo vrsto tehtovitih blamaž in se je pokazalo, da nemška levica še vedno nima merodajne in odločilne besede v parlamentu, da še niso voditelji parlamenta in vsega javnega življenja. Zlasti oproda in priganjač dr. Körberja in vodja nemške stranke, dr. pl. Derschatta, je pri tem najhujše zadet, tako da morata »Grazer Tagblatt« in »Grazer Tagespost« napejnati vse sile, da ga opéreta.

Ni še dolgo tega, kar je dr. Derschatta peljal krmilarja nemških strank pred ministrskega predsednika in slovesno in odločno zahteval, da se mora sklicati državni zbor. In ministrski predsednik je ravno tako slovesno in odločno odgovoril z ne — na veliko jezo nemških strank.

Slučaj je potem nanesel, da si je vlada premislila in sklicala državni zbor. A zgodilo se je to po cesarjevem armadnem povelju in brez ozira na zahtevanje dr. Derschatté.

Zdaj so Nemci mislili, da je prišla ugodna prilika, polastiti se vodstva parlamenta in Čehe pritiskati ob zid. V ta namen je Derschatta vložil svoj nujni predlog, ki je imel ob enem tudi namen, vladi pomagati do rekrutov. Vlada je bila pripravljena pomoči dr. Derschatté do tega uspeha, zahtevala je pa seveda plačilo, in sicer zahtevala zvišani kontin-

gent rekrutov in tisti Nemci, ki se sedaj toliko širokoustijo, so privolili v to vladno zahtevo.

Toda Čehi so bili v tem po dr. Plačeku vložili svoj posebni nujni predlog in prisilili Nemce, da so morali Plačekovemu predlogu priznati nujnost pred Derschattovim predlogom. In ne samo to — Čehi so našli tudi podpornikov pri drugih strankah in kar nakrat je stal pred Derschatto — obnovljeni »železni obroček«. Nemci so postali kar besni, toliko bolj, ker se je vlada, ki je bila prej Nemce prisilila, da bodo glasovali za zvišani kontingent rekrutov, sedaj udala zahtevi slovanskih strank in se zadovoljila z normalnim številom rekrutov. To je Nemce spravilo popolnoma iz ravnotežja. Nemci so se bili engagirali za zvišani kontingent, vlada pa se je pod pritiskom Čehov zadovoljila z normalnim kontingentom. To je kakor slana padlo na nemška srca, saj tiči v tem silna blamaža za njih navdušenost za zvišani kontingent.

Derschatta je sklical voditelje nemških strank in jim predlagal, da naj se vzdrže glasovanja, ko se pojde za nujnost Plačekovega predloga, in in naj pri meritorni razpravi stavijo enak predlog, kakor ga je hotel staviti v imenu slovanskih strank baron Parish. Ta nasvet, kulminujoč v plagijatu, je že sam kazal, da se čutijo Nemci poražene, najlepše pa je, da je Derschatta pri Nemcih s tem nasvetom — pogorel.

Nujnost Plačekovega predloga je bila sprejeta. Za sprejem je bila sicer potrebna dvetretjinska večina, a s Čehi so razen Slovanov glasovali tudi Italijani in nemški kršč. socialci, ki so s tem zadali obnovljeni zvezi nemških strank hud udarec.

Čehi so odnehali le v toliko, da se predlog glede dovolitve normalnega kontingenta stavi pri Derschattovem predlogu in ne pri Plačekovem. Kakor je poročala »Tagespost«, so nemške stranke zahtevale, da mora ta predlog staviti kak Nemeč, a so tudi s tem pogorele. Predlog je stavil grof Dzieduszycki.

Štiri dni je trajal ta parlamentarni boj in njegov izid je, da so Nemci blamirani do kosti, Körber pa je poražen. Körber je mislil mobilizirati parlament proti Madjarom — saj ga je le zato sklical — in mislil s pomočjo Nemcev doseči zvišani kontingent rekrutov ter si s tem utrditi svoje stališče — a moral se je zadovoljiti z normalnim kontingentom, moral je vzeti ta kontingent iz čeških rok in pokazalo se je, da so šli vojaki-tretjeletniki na dopust le, ker so to Čehi pripustili, da je prišla stvar na razpravo. Izkazalo se je, četudi le ad hoc, da okrog Derschatte zbrani Nemci nimajo v rokah vodstva parlamenta, nego da ga ima v rokah desnica.

Za štiridnevno zasedanje parlamenta je to zadosti blamaž in porazov za Nemce in za Körberja.

Kako je na Bolgarskem?

(Pismo iz Sofije.)

Po celi kneževini vlada sedaj mir, toda ta mir se nam zdi kakor brezvetrije neposredno pred nevihto.

Navidezno so se pač duhovi pomirili, a pod pepelom še tli nepogašena iskra nezadovoljnosti in nejevolje in morda oni čas ni več daleč, da bo z elementarno silo buknila na dan in zrasla v vse uničujoči plamen.

Ne da se tajiti, da je bolgarski narod silno nezadovoljen s politiko vlade in s političnimi odnošaji vobče. Naš narod ne ume upoštevati in uvaževati diplomatskih oziror, s katerimi mora vlada računati v svoji zunanji politiki, sosebno napram Turčiji. Narod vidi, kako silno trpe rodni bratje onkraj mej v Macedoniji pod turškim nasilstvom, kako junaško se bore podjarmljeni sinovi bolgarski za zlato svobodo in za prostost svoje domovine, čuje se dan na dan o grozovitostih in nečlovečnostih, katere uganjajo brez kazni ljuti Turčini pred licem cele, na svojo humaniteto toli ponosne Evrope z ubogo jim na milost in nemilost izročeno rajo, kaj čuda, ako potem narod stiska pesti in škriplje z zobmi, da se mu ne dovoli krvnemu bratu pohiteti na pomoč v njegovi neenaki borbi proti mogočnemu zatiralcu?! Ni dvoma in ako smo odkritosrčni, moramo priznati, da je ves bolgarski narod vnet za vojsko in da bi Bolgari raje danes, nego jutri prekoračili meje in se zagnali v Turčino. Očito je, da v celi kneževini vlada silno bojno razpoloženje; povsodi že prepeva narod z zanosom in navdušenjem stare bojne pesmi iz časa osvobojenja in refren narodne himne »Napred B'lgari!« buči po celi Bolgarski, kakor grom pred bližajočo se nevihto.

Ali bo mogla vlada še nadalje brzdati to silno bojno razpoloženje bolgarskega naroda, to je veliko vprašanje, na katerega se ne da zlahka odgovoriti.

Za sedaj se je vladi še posrečilo, pomiriti razburjene duhove — vsaj deloma. Ali pa ji bode mogoče to doseči tudi v bodoče, kdo ve? Uvaževati je, da sedanja vlada Petrov-Petkov ne uživa med ljudstvom prav nikakih simpatij in da nima med narodom prav nikake zaslombe. Bolgarski narod v svoji celoti je Rusiji prijazen, saj ga ž njo vežejo ne samo vezi krvnega sorodstva in iste vere, ampak tudi čut hvalečnosti za osvobojenje. Sedanja vlada pa z narodom ne deli teh čustev, saj je skoro izključno sestavljena iz samih Stambulocev, — teh zakletih sovražnikov Rusije. Ve se pa tudi, kako je prišla ta

vlada na krmilo; pri tem ni bila odločilna narodova volja, ampak samo volja kneza Ferdinanda. In narod je odkrito pokazal, da mrzi tako po knezu mu usiljeno vlado, po vsem Bolgarskem je jelo opasno vreti, da se celo knez Ferdinand ni več čutil varnega in jo je popihal v inozemstvo. Dasi se taji, vendar je nepobitna istina, da je knez Ferdinand bežal pred nejevoljo naroda bolgarskega, katera se je obročala naravnost proti njegovi osebi; šele ko se je prvo razburjenje poleglo — in to je trajalo precej časa — si je knez zopet upal nazaj v deželo. Da so se pa razburjeni duhovi pomirili, je največja zasluga vlade same in Ferdinand ji sme biti zato hvaležen. Vlada Petrov-Petkov je dobro pozuala položaj in je vedela, da nima narodove mase za sabo; upoštevajoč to se je skrbno ogibala vsake strankarske politike in na ta način povzročila, da je polagoma izčesnilo prvotno nezaupanje in izginila deloma ona razburjenost, ki se je polastila naroda ob nastopu nove vlade, o kateri se je mislilo, da bo upeljala novo strahovlado iz ere Stambulova žalostnega spomina. Ta strah se ni opravičil, zato se je kneževina malo po malem zopet upokojila in knez Ferdinand se je smel zopet povrniti. S tem pa seveda ni rečeno, da je bolgarski narod sedaj zadovoljen z vlado! Baš radi tega, ker nima v narodu nobenega zaupanja in nobene opore, bode vladi zelo težavno še nadalje brzdati bojvite duhove. Razpoloženje za vojsko je silno in rase od dne do dne... Kdo ve, če bode mogoče, se trajno ustavljati ljudski volji? »Vojna s Turčijo, na pomoč svojim bratom«, to je sedaj geslo, ki se gromovito razlega po celi Bolgariji! Cankovova opozicijska stranka, ki ima takorekoč ves narod za sabo, se je sicer sedaj na svojem shodu še izjavila proti vojski, toda kdo je porok, da ne bode spremenila svojega stališča in se uklonila ljudski volji? Sicer je res, da Bolgarska v slučajni vojni lahko mnogo, ali vse zaigra. S tem pa računajo diplomati in trezni politiki, narod v celoti pa ne! Ta ne pozna državne rezone, ampak se da voditi hipnim občutkom in trenutnemu navdušenju. Zato se tudi lahko prigodi, da bo Bolgarska pod neodoljivo silo ljudske volje primorana zgrabiti za orožje. Tega si sicer ne želimo, ker vemo, da lahko Bolgarska s tem korakom zastavi in zaigra celo svojo bodočnost. Ako bi pa le žreb odločil za vojno, bomo pa Bolgari napeli vse sile, da izvojujemo slavno zmago pravični stvari in osvobodimo svoje trepeče brate!

Sofija, 11. (24) sept. 1903.

Dr. St—ov.

Ruski car v Avstriji.

Včeraj je imel Dunaj ruski značaj. Cesar in nadvojvode so nosili ruske uniforme, vojaške godbe so igrale rusko himno, a ljudstvo, katerega se je nenavadno veliko zbralo na tribunah in za špalirji, je prirejalo ruskemu carju viharne ovacije. To je bilo čisto drugačno gibanje kot pri prihodu nemškega cesarja.

Pri slavnostnem obedu je napil cesar Franc Jožef I ruskemu carju

sledeče: »Posebno prijetno mi je, izreči Vašemu Veličanstvu svoje veselje, ki ga občutim danes, ko Vam izrečem »dobro došli«. Ker se je Vaše Veličanstvo odzvalo mojemu vabilu na lov na Štajersko, dali ste mi nov dokaz Vašega prijateljstva, ki ga visoko cenim, in ki nahaja v meni ravno tako živahen, kot odkritosrčen odmev. Pristrčnost, ki izvira iz tega za naše razmerje, je vplivala že opetovano dobrotvorno na politične razmere naših držav, in laska mi upanje, da bo popolno so glasje v nazorih in prevdarih, ki obstoji med namagledi obžalovanja vrednih dogodkov na balkanskem polotoku, znova prispevalo k uspehom akcije, ki jo izvajamo sporazumno tam doli v interesu evropskega miru. S temi čustvi prešinjen, pijem na zdravje svojega ljubega prijatelja Nj. Veličanstva cesarja Nikolaja.«

Car Nikolaj je odgovoril: »Besede, s katerimi me je Vaše Veličanstvo sprejelo, me živahno dirrejo in zahvaljujem se iz celega srca. S posebnim veseljem sem sprejel prijazno povabilo Vašega Veličanstva in srečen sem, da Vam morem osebno ponoviti izraz čutil, ki me prešinjajo. Naše srčno sporazumljenje in popolna harmonija, ki izvira iz tega za akcijo naših vlad, je, kakor je reklo Vaše Veličanstvo, dragocen pogoj za uspeh velikega pomirjevalnega dela, ki smo se ga lotili v skupnem soglasju Humanitarninamen, ki ga zasledujemo, izključuje vsako strankarstvo in se mora doseči s trdnimi in vztrajnimi sredstvi, ki so sposobna za resnični in trajni mir. Naša prizadevanja bodo prispevala, tako upam, k utrditvi splošnega miru.« Pijem na zdravje svojega ljubega in spoštovanega prijatelja, Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa.«

Obe napitnici sta bili francoski. Cela Evropa je nestrpnost pričakovala, kako se bode izjavila vladarja, v kojih rokah je usoda Balkana. Sedaj ve Turška kakor Bolgarska, kaj smeta in kaj ne smeta. Vedo pa tudi obupani macedonski ustaši, da jim ni od nikoder pomoči.

Domače in razne novice.

— **„Ljudstvo govori“.** Tudi občina Prem ni ničesar sklenila glede volilne reforme. Če je bila vložena kaka pet cija, jo je kvečjemu podpisal župan, a brez vednosti občinskega odbora in sploh brez vednosti občine zgolj na prigor g. nunca.

— **Ravnopravnost pri sodišču.** Pred nekaj časom se je odvetniška zbornica tržaška pritožila na pravosodno ministrstvo, da se pri deželnem sodišču v Trstu vrše obravnave v slovenskem jeziku, da so obtožnice pisane slovenski in da zastopniki drž. pravdnštva slovenski pledirajo, vsled česar italijanskim advokatom ni mogoče intervenirati pri teh obravnavah. Ministrstvo je zbornici odpisalo, da mora res težko biti za advokata, ki ne zna slovenski, intervenirati pri slovenskih obravnavah,

sicer pa naj se take obravnave prepuste slovenskim advokatom. Smisel ministrskega odgovora je, da se sedanja praksa ne opusti.

— **Konsum v Laškem trgu** je šel tudi rakom žvižgat in žabam pet. Aktiva — ki pa so debelo računana — znašajo 40.000 gld., pasiva pa 55.000 gld. tako da je torej 15.000 gld. primankljaja, ki ga bodo — žal — morali plačati zapeljani in ogoljufani kmetje, namesto da bi jih plačal kaplan Gorišek v Celju.

— **Čudno postopanje finančne oblasti v Gorici.** Gosp. Andrej Gabršček je vložil nedavno tega pri finančnem ravnateljstvu v Trstu obširno pritožbo proti nekemu carinskemu uradniku, Walterju pri Ro biču, katero sta tudi v celem obsegu priobčila »Soča« in »Primorec«. Finančna direkcija je pritožbo takoj odstopila finančnemu nadzorstvu v Gorico, da stvar temeljito preišče. Kakor je znano, je tukaj kot nadzornik nameščen brat dr. Šusteršiča, znani nemškutar dr. Schusterschitsch, ki je uprav v tej zadevi pokazal, odkar je prišel v Gorico, prvič svoje kópito. Dasi že leži pritožba več nego mesec dni pri nadzorstvu, vendar še g. Schusterschitsch ni smatral kot potrebno, da bi uvel proti obtoženemu uradniku Walterju preiskavo, dasi je ravnateljstvo to ukazalo, pač pa je ugodil Walterjevi prošnji, naj se gosp. Gabršček toži, ker je baje Walterja v svoji pritožbi razžalil s tem, da mu je rekel, da ni za službo sposoben. Ali ni to čudno? Predno se je uvela preiskava proti obtoženemu uradniku, predno so se v pritožbi navedena fakta preiskala na njih resničnost in utemeljenost, se preganja gosp. Gabršček s tožbo radi razžaljenja časti, ne da bi se poskusilo ovreči njegove trditve. To je pač komodno stališče, a bje zdravemu razumu naravnost v obraz! In vi, g. Schusterschitsch, hočete biti juridično izobražen mož, pa se tako strašno blamirate! Sicer smo pa prepričani, da se g. Gabršček te tožbe ni malo ne boji in bo znal tudi pri sodišču pošteno posvetiti tako g. Walterju, kakor njegovemu zaščitniku g. Schusterschitschu!

— **„Kamniški dom“.** Piše se nam: V nedeljo, dne 4. t. m. bo v Kamniku velik dirindaj. »Blagoslovil« se bo, po »Slovenčevem« poročevalcu, »monumentalno« zgrajeni »Katoliški dom«, katerega je naš, z graditeljsko strastjo obteženi g. dekan, sam krst vedi s kako pravico, krstil za »Kamniški dom«. Provizoričen blagoslov mu bo dal sam Bonaventura, skozi okno bo govoril sam Šuklje, kumovala pa bo sama »tehantovka«, ki bo v ta namen ta dan hlače nosila. Mi že komaj čakamo nedelje. Po odhodu tujcev vendar le enkrat mala zabava. Okoličanskih katoličanov se bo, kakor čujemo, kar trlo. Podgorje bo prispelo z vsem, »kar leze in gre«. Do boja, upamo, ne bo prišlo, tuhinjskemu župniku pač ni bilo treba na to eventualnost opozarjati svojih ovčic, ki pravijo da se nočejo iti v Kamnik tepst. Kakor rečeno, nam bo nebeška naslada, ogle dati si to komedijo, uprizorjeno s sodelovanjem tukajšnjih in okoličanskih butcev. Čujemo, da bo tudi kamniško gasilno društvo korporativno zastopano. Njega načelnik bržkone že naprej voha

kak požar, ker drugače si te udeležbe ne moremo tolmačiti. No, previdnost je povsod dobra, slame bo dovolj. Sicer pa vsem udeležencem dober tek. Ljubljane pa vljudno vabimo, naj si v nedeljo pridejo pogledat to komedijo, se izplača.

— **Poglejte, kakšni so Nemci!** Vsakomur še bode v dobrem spominu, kako so pred nedavnim časom nemški listi, zlasti štajerski z ozirrom na slučaj Bratuša in neke druge kriminalne obravnave zasramovali Slovence na najnečuvnejši in najpodlejši način. Mi smo že takrat konstatirali, da je znak velike surovosti in brezmejne nesramnosti, ako se iz posameznih slučajev sklepa na značaj celega naroda. Nemški listi so pa z veliko slastjo to prakticirali. Ker je sodišče v Mariboru obsodilo nekaj roparskih morilcev, so ves slovenski narod imenovali — »zalego morilcev in telovajev«. Kaj ne prav olikano in na višku kulture stoječega Nemca prav dostojno postopanje to!? Ako bi hoteli biti hudobni, bi tem našim zasmehovalcem prav lahko vračali ta blatenja slovenskega imena s stoterimi obrestmi. Gradiva v to bi vsaj imeli v izobilju! Prelistati bi bilo treba samo nekaj kazenskih aktov v Gradcu in v Ljubnem in takoj bi imeli verno sliko nemške proslavljene ljudske duše, nemškega značaja in nemške kulture. Mi sicer ne maramo po posameznikih soditi celega naroda, kakor to store Nemci nasproti nam, vendar pa se nam zdi umestno naglašati, da nadkrikuje naše slovensko ljudstvo gledé na kulturo in moralno pač visoko nemški priprosti narod Kriminalna statistika tu govori! Koliko zločinov proti naravi in proti pravosti pa se zgodi med Slovenci? Minimalno! Poglejmo sedaj samo okoliš okrožnega sodišča v Ljubnem! Pri zadnjem prototniškem zasedanju je bilo nič manj nego dvanajst oseb obsojenih radi hudodelstva proti pravosti. Prihodnje porotno obravnave dne 12. t. m. se tudi prične s takim slučajem, kateremu še slede trije enaki. Sploh pa je bila zadnja dva meseca cela vrsta obravnav, v katerih se je razpravljalo samo o hudodelstvih posilstva in oskrumbe, o sodomitskem zločinu. Navedli bomo samo nekaj konkretnih slučajev! Janez Leng in Matija Waldhütter sta bila obsojena radi hudodelstva proti naravi, Marko Hasser radi oskrumbe, Ivan Scheikl radi oskrumbe rodne svoje 12letne hčerke, Tomaž Kulle radi zločina proti naravi i. t. d. Navedli bi še lahko celo vrsto takih »lepih« slučajev, toda bodi dovolj! Po vzgledu nemških listov bi tudi mi lahko vse generalizirali in na podlagi teh podatkov rekli: pogledaj slovenski narod, takšne bestije so ti Nemci! Toda mi tega ne storimo, ker vemo da za grdobije posameznikov ne more biti odgovoren — celi narod! Tako mi proti Nemcem, ker smo — barbari; Nemcem se seve ni treba ozirati napram nam na meje dostojnosti, no, ker so nositelji — kulture!

— **Kdo je župan v Celju?**

Tako se radovedno zadnje dni sprašujejo Celjani. Ali je še lepi Julče, ali je morda debeli Tomaž, ali morda celo velika »kapaciteta« dr. Negri? Sicer se še ni slišalo, da bi bil Rakuzev Julče položil svojo čast, a vendar so Celjani v hudem dvomu, kdo da je pravzaprav župan. Povod vseh dvomov pa je ta-le mična dogodbica: Nedavno tega je bil neki

delavec, ker je malo delal, a mnogo pil, izgnan na magistratovo povelje iz Celja. Pred kratkim pa je zapazilo tega izgnanca oko postave v osebi celjskega redarja na delu pri zgradbi nemškega parnega mлина v Celju. Roka pravice ga je seveda z železno pestjo takoj zgrabila in hajdi ž njim v luknjo. »Izgnanec« je moral seve pred kazenskega sodnika in moral bi biti obsojen, ker se je, dasi je bil izgnan, vendarle vrnil v Celje. Toda dr. Negri je strmečemu sodniku povedal, da delavec pravzaprav ni bil iz Celja izgnan, ker je izgon odredil samovlastno g. Fürstbauer, ne da bi bil zato vprašal župana, katerega takrat slučajno ni bilo doma. Občinski svetnik dr. Negri je vedel za ta izgon in je navzlic temu najel dotičnega delavca pri mlinski zgradbi ter mu še zagotovil, da naj brez skrbi pride nazaj v Celje, bode že on vse uredil, da ne bode kaznovan. Delavec je res prišel, a v istem hipu ga je že tudi zgrabila nevsmiljena pest pravice, da mu še celo oblastni dr. Negri ni mogel pomagati. Šele pred sodnikom mu je priskočil na pomoč in razkril — idilične razmere pri celjskem magistratu. Celjski mestni očetje, povejte vendar svojim radovednim someščanom, kdo vam sedaj pravzaprav županuje, ali lepi železni Julče, ali očka Tomek, ali »nada vseh nad« »črni« Evgenček? — In meščani imajo pravico izvedeti ime pravega svojega župana, torej z imenom na dan!

V Vavti vasi pri Novem mestu se bode razširila dosedanja enorazredna ljudska šola v dvorazrednico. Komisijonalna obravnava v tej zadevi je določena na dne 10. vinotoka t. l.

Semenj v Selcih. Ker bo 4. oktobra nedelja, zato bode letni semenj za živino v Selcih v soboto 3. oktobra. Opozarjajo se zlasti trgovci s prašiči na ta semenj, kajti za prašiče bo zadosti kupcev.

Čarovništvo v 20. stoletju v šentviški fari na Dolenjskem: Posestnik Josip Zupančič iz Malih Pece boleha že dlje časa na epilepsiji. Bil je baje že pri več zdravnikih, koji mu pa ne morejo nič pomagati. Mož je pa zelo podvržen praznovrststvu in veruje v čarovnike. Ker mu zdravniki niso mogli pomagati, je poslal posestnika Antona Zupančiča z Lučarjevega kala po čarodejnika v Vežnice pri Vačah na Dolenjskem, da bi mu čarodejnik z njegovim umnim čarodejstvom bolezen olajšal. Dne 8. avgusta t. l. se v resnici pripelje čarodejnik s posredovalcem Zupančičem z dokaj lepo ekvipažo v Male Pece k bolniku. V sobo prišedši ogleda čarodejnik Gothard Tom svojega pacienta od nog do glave. Bolnik se je od samega strahu pred njim tresel po vsem životu kakor šiba na vodi, ter spoštljivo obračal oči proti »zdravniku«. Zupančič se je moral postaviti v sredi sobe, čarodejnik je vzel dve baje blagoslovljeni sveči z žepa, dal eno bolniku v desno roko, drugo si pridržal sam in obe sveči užgal. Potem je šel čarodejnik na vse štiri kote sobe, ter pri vsakem kotu molil neke nerazumljive »evangelije« in molitve iz svoje čarodejne knjižice. Pacient je moral vedno v sredi sobe stati ter se obračati proti hrbtu čarodejnika. Ko so bili ti »evangeliji« končani, je šel čarodejnik k pacientu ter zmolil z razprostrtimi rokami nad glavo bolnika neke nerazumljive molitve. Kot zdravilo mu je izročil 3 rudeče praške — prah navadne opeke. Te praške je moral pafijent tri dni, vsak dan en prašek v litru vina zavžiti, kar je tudi storil. Povrhu tega je čarodejnik povezal bolniku »čarodejno moč« zavito v neki mali čunji okoli vratu z opombo, da mora isto »moč« toliko časa na prsni visečo nositi, dokler popolnoma ne ozdravi!! Konečno mu je še zapovedal, da ne sme tri dni po njegovem odhodu od nikake osebe nič vzeti, kakor tudi on ne sme nikomur nič dati, ter mu zagotovil, da, ako slu-

čajno med temi tremi dnevi kdo k njemu pride — mogoče tudi duhovnik — da naj istega smatra, da mu je dotičnik iz zlobnosti njegovo bolezen naredil, to je zacopral. Slučaj je pa nanasel, da je takoj drugi dan po odhodu čarodejnika sosed Rudan potreboval nekaj denarja, kojega je šel k bolniku na posodo iskat. Kmalu na to se je raznesla novica, da je sosed Rudan Zupančiču bolezen zacopral, ter da Zupančič nikdar več ne okreva, ker je od čarodejnika mu dano obljubo prelomil. Vsled tega je med Zupančičevo in Rudanovo rodbino nastalo veliko sovraštvo. Po končani čarodejnikovi ceremoniji je bilo seveda obilo pijače in jedi. Ta dan se je pri Zupančiču cvrlo in peklo ter pilo kakor na kaki svatbi, ali kaki drugi domači slavnosti. — A treba je bilo še honorar plačati. Čarodejnik je tudi naredil prav kosmat račun, kajti zaračunal je za svoje umno čarodejstvo 40, za ekvipažo 14 in za posredovalca 20 K, skupaj 74 K, kar je pacient tudi pri vsi svoji veliki skoposti dobrovoljno plačal, nadejaje se boljšega zdravja. Toda Zupančič je ostal istega zdravja kakor je bil, akoravno je nosil isto »moč« okoli tri tedne na prsni. Na isti način in isti dan je čarodejnik zdravil tudi pri sosedu Rudanu v hlevu kravo, ker ji je mleka manjkalo, za kar je tudi 5 K prejel. Kakor po navadi je tudi tej slepariji vrl orožnik iz Zatičine prišel na sled ter čarodejnika naznanil sodniji. Gospodje Kristusovi namestniki v Št. Vidu! Podali smo vam v predstoječem kulturno sliko iz vaše fare, sliko, ki tako živo kaže, na kako nizki stopinji je naše »dobro ljudstvo«. Ali bi ne bilo pametneje, ko bi na leci pustili pri miru »Slov. Narod« in splošno volilno pravico in se raje posvetili prosvitljevanju naroda? Čemu naj bo splošna in enaka volilna pravica ljudem, ki so še tako udani najbolj bedastemu praznovrststvu. Kako naj pojmiyo taki ljudje važna politična, gospodarska in socijalna vprašanja, ko jih ima še vsak navadni slepar s svojimi »coprnijami« za norca. Št. Vid spada med najstarejše fare na Kranjskem. Toliko stoletij so že tu duhovniki, ki pravijo, da delajo za omiko naroda in vendar je ljudstvo še danes skrajno praznovrstno in udano vsakovrstnim vražam. Verujte, to je sramotno za vas duhovnike.

Požar v rudniku. V Škalah pri Velenju gori že tretji dan v premogovniku pl. Lappa. Delavei so se pravočasno rešili. Vsi dosedanja poskusi, požar udušiti, so bili zaman. Z rudnikom je tudi v zvezi tovarna za brikete.

Tatvina v parobrodni družbi v Poreču. Neznani tatovi so vdrli v Poreču v prostore parobrodne družbe »Istria-Trieste« ter ukradli iz denarnega predalčka 2700 kron v zlatu in bankovcih. Sumi se, da so tatvino izvršili ljudje, ki so natančno poznali prostore in dobro vedeli, da je baš istega dne bilo v blagajni mnogo denarja.

Obesil se je v Tirni 24. t. m. užitar Anton Žibert pod kozolcem svojega sina Ivana. Samomor je izvršil najbrže v pijanosti, deloma pa tudi radi slabih rodbinskih razmer.

Ropar. V gozdu pod Sv. Jožefom v Celju se je izvršil nedavno predrzen rop pri belem dnevu. Par dni pozneje je neznan človek z dolgim nožem v roki zastavil pot v Lokrovcu nekemu Orašu. Vrgel ga je na tla ter mu preiskal žepa. Orožniki so roparja zasledili. Isti je brezposelni Plesnik.

Smrt na stopnicah. V Kranjski gori se je 23. t. m. ubil tesar Josip Turšič. Zvečer tega dne je prišel h krojaču Alojziju Klofutarju radi nekega računa. Ko sta moža stvar uredila, je bilo že pozno, da je moral Turšič pri Klofutarju prenočiti. Turšič je stopil, predno je šel spat, še nekoliko na cesto. Ko pa je potem hotel iti k počitku v odkazano mu ležišče v podstrešju,

je v veži zgrešil v temi v podstrešju vodeče stopnice in je pal preko šest kamnitih stopnic v klet. Pri tem padcu se je tako hudo poškodoval, da je drugega dne umrl. Turšič je bil oženjen, oče več nedoraslih otrok in v Cerknico pristojen.

Požar. Dne 28. t. m. ob 1. uri popoldne je nastal v Martinji vasi pri Mokronogu velik požar, ki je uničil trem gospodarjem skoraj vsa poslopja s krmo žitom in vsem, kar je bilo spravljenegega. Škode je za več tisoč kron. Požarni brambi iz Mokronoga in iz Št. Ruperta sta prihiteli na pomoč ter rešili sosedna poslopja. Požarna bramba iz Št. Ruperta, ki je vzlic daljavi bila kaj hitro na pogorišču, ter pod vodstvom vrlega načelnika gospoda Fröhliha takoj stopila v težavno delo, zasluži polno pohvalo in podporo. Govori se, da je zažgala zlobna roka.

Rodbinski umori. V Grgaru pri Gorici je 29letni kmet Vončina ubil s sekiro svojo ženo, s katero je bil poročen šele tri mesece. Morilec pravi, da ni mogel več poslušati ženinige pritoževanja o revnem življenju. — Blizu Buzeta je bil 52letni Barbarič zavratno obstreljen od svojega zeta. Morilec je zbežal. — V Poreču je kmet Taucica s polenom smrtno pobil svojega tasta.

Požar. Alojziju Osredkarju v Velikem Mengešu je 26. t. m. pogorel živinski hlev in vsa druga gospodarska poslopja s krmo vred. Po požaru povzročena škoda se ceni na 4000 do 5000 K. Osredkar je bil zavarovan za 4000 K. Kako je ogeuj nastal, se ne ve.

Spor v rodbini Pejačević. Lansko leto je poslal grof Gabriel Pejačević tajniku svojega nečaka sedanjega bana grofa Teodora Pejačevića pismo, v katerem pravi, da je ban dobro nagradil onega, ki je njemu — grofu Gabrielu — ukradel iz kasete pismeno pogodbo o dosmrtni renti, ker bo sedaj lahko s kakim izgovorom ustavil nadaljno izplačevanje. V pismu je imenoval postopanje svojega nečaka Teodora nečloveško in čez vse mere infamno. Pred 21. leti izročil je namreč grof Gabriel svojem bratu Ladislavu, očetu sedanjega bana hrvatskega, neke vrednostne predmete, a Ladislav se je zavezal, da mu bode on oz. njegovi potomci plačevali do smrti rento v znesku 2880 kron. Pred dvema letoma pa je izgubil grof Gabriel dotično pismeno pogodbo. Ker je menil, da mu jo je kdo izmaknil, prijavil je vso stvar policiji. Na čuden način je pa izginil tudi duplikat omenjene listine iz arhiva rodbine Pejačević. Grof Teodor Pejačević je nato izjavil, da bo likvidiral rento, kakor hitro se mu donese dotično pismeno pogodbo, ker se v isti kolikor on vé, ne gre za rento, ampak samo za milostno plačo. Grofa Gabriela, katerega je njegov nečak tožil radi razžaljenja časti, je obsodilo okrajno sodišče na 100 kron globe; to kazen mu je pa prizivno sodišče znižalo na 10 krou. Zastopnik grofa Teodora je tožil grofa Gabriela zato samo zaradi razžaljenja časti, ker je slednji izjavil, da ni mislil grofa Teodora spraviti v zvezo s tatvino.

Pasja razstava je bila pretečeno soboto in nedeljo na Dunaju. Zanimanje za razstavo je bilo veliko, posebno v onih krogih, ki imajo dovolj denarja, pa še več prostega časa. Prijavljenih je bilo 720 psov iz naše monarhije, Nemčije, Švice in Italije. Na tej »mednarodni« razstavi so bili psi vseh pasem od bernhardincev do tistih majčkinih psičkov, ki »krasijo« naročja mestnih dam.

Krvava ljubezenska drama. Sin bogatega posestnika v Keckemetu, Josip Katona, je imel že dlje časa ljubavno razmerje z ubogo kmetsko deklico Rozalijo Fecske in jo mislil tudi v zakon vzeti. Njegova mati pa o tem ni hotela kratkoma nič vedeti, dasi jo je sin vedno in vedno prosil dovoljenja. V četrtek je sin sto-

pil zopet pred mater in jo prosil, toda brez vspeha. Na to se je podal k ljubici in jo je skušal pregovoriti, da bi se skupno umorila. Ker pa Rozika ni bila nič kaj pri volji odpotovati tako naglo na oni svet, se je mladenič navidezno pomiril in povabil ljubljenko v hotel Borzosa, češ, da bodeta tam vsaj ta večer preživela v veselju in zadovoljnosti. Tam sta nato pila do polu 7. ure zjutraj. Ko je pa mladenič opazil, da ni nobenega gosta več v gostilni, zgrabil je samokres in vstrelil večkrat zaporedoma na poleg sedečo deklico, ki je na mestu izdihnila. Nato je streljal še na samega sebe, ne da bi se znatno poškodoval. Ko je videl ljubico mrtvo na tleh, zbežal je z gostilne na protestansko pokopališče ter se tam vstrelil na grobu svojega očeta.

Tretjič ločen od žene. »Slovečič« borilec Kid Mac Coy se je dal ločiti oblastveno od svoje tretje žene. Sicer se je tretja ločitev že v Ameriki poprej prigodila, a Kid Mac Coy se je tretjič ločil od ene in iste žene, potem ko se je trikrat z njo poročil. Tretjič se loči, ker mu je sin nekega bogatega bankirja ženo zapeljal. Od zapeljivca zahteva 100.000 dolarjev odškodnine, in ako dobi to svoto, poroči se najbrže četrtič s svojo ženo.

Kraljeva hruška. Francoski kralj Louis Filip je imel zelo dolgo glavo, ki se je navzgor zoževala, da je bila podobna hruški. Neki dan je hodil kralj po Parizu ter zagledal malega paglavca, kako je risal naslikani hruški na neki reklami na zidu oči, nos in usta, da bi bila podobna človeški glavi. Kralj je takoj pogodil, koga hoče deček fotografovati, a ker se dečku dolgo ni hotela posrečiti namera, dovršil je sam sliko na zidu ter podaril dečku dolar, rekoč: »Tukaj imaš tudi vpodobljeno hruško.«

Obleka device Orleanske. Sedaj, ko bo francoska junakinja Jeanne d'Arc imenovana svetnicam, je važno vedeti za francoske slikarje in podobarje, kako je bila devica oblečena v vojni. V arhivu v Orleansu se je našel spis, ki reši to vprašanje. Ko je d'Arc l. 1429 prišla v Orleans, je dobila stanovanje pri vojvodi. Vojvoda ji je pri tej priliki tudi dal izročiti novo obleko iz karmozinsko rudečega bruseljskega sukna. V mestnih računih je o tem zabeleženo: obleka je bila karmoz-rudeča, ogrtač »zamazano zelen«, obrobi pa iz bele svile. Za napravo grba v novo obleko se ji je izročilo še posebej dva vatla dragih trakov. Skupna cena je znašala 13 skudov, za delo le 1 skudi. Sedaj vedo vsi, ki hočejo predstaviti verno sliko nove svetnice, kako jo je obleči.

Dober želodec. Profesorja dr. Vigoureux in Charpentier sta predstavila medicinsko-fiziološkemu društvu nekega umobolnega moža, ki se je bil navadil kamenčke požirati. Ščasoma je pojedel toliko kamenčkov, da so mu morali želodec operirati. V želodcu so dobili 266 kremenskih kamenčkov, ki so tehtali nad pol kile.

Čudna zadnja želja. V francoskem mestecu Raincy je umrl bogati bankir Morel ter zapustil občini precejšno svoto pod pogojem, da se bo njegovo truplo pred pogrebom tri ure vozilo z godbo po mestu. In kaj se vse ne stori za denar. Tudi občinski svetniki v Raincyju so se udali ter vozili mrtveca tri ure po ozkih mestnih ulicah v veliko veselje vesele mladine.

Ponesrečena ekspedicija na Ararat. Na historično goro Ararat je napravila nedavno neka ruska družba znanstveno ekspedicijo pod vodstvom inženirja Vangulova. Zaradi izvanredne zime se je cela ekspedicija ponesrečila. Mnogim članom so zmrznile roke, noge, pa tudi lica. Samo botaničar Grinevecki je prišel na vrh gore. Vendar je ekspedicija prinesla seboj zanimive zgodovinske predmete.

*** Amerikanske novice.**
 — Poskušen umor in samomor. Slovenec Kozjan, 48 let star, doma iz Metlike, je v Puebli Colo streljal na svojo ženo, katera je grdo z njim ravnala in baje imela razmerje z nekim drugim. Ker pa nesrečnik svoje žene, ki je bila znana daleč na okoli kot huda tercijalka, ni zadel, prerezal si je sam vrat in kmalu nato izdihnil. — Za razstavo v St. Louisu je obljubilo 35 držav udeležbo. Inozemske vlade so dovolile 6.190.000 dolarjev za razstavo. — Strašna nevihta. V južni Floridi je razsajal grozen vihar, kakršnega ne pomni zgodovina. V bližini obrežja se je potopilo več ladij; orkan je potrgal vse brzojavne žice. Mesto Tampa je v popolni temi. — Mesto Bleomington je vihar skoro popolnoma razdejalo. — Sneg in dež sta na severu Minnesote povzročila več milijonov škode. Nad 50% požetega žita je pod snegom in vodo. Železniška zveza je na več krajih pretrgana; nekateri vlaki so obtičali v snegu.

Največja kuhinja na svetu. Velika pariška trgovska hiša, „Au bon marché“ se lahko pohvali, da ima največjo kuhinjo na svetu. Ta

trgovska hiša oskrbuje vse svoje ulužbence s hrano, zato potrebuje silno veliko kuhinjske posode. Pomisliti moramo, da je v tej hiši 4000 uslužbencev, za katere se mora trikrat na dan kuhati in jim hitro postreči. Najmanjši lonec v tej kuhinji drži 75 litrov, največji pa 375 litrov. Vsako jutro se kuba 750 litrov kave, če se pa za zajutrek napravi jajčja jed, porabi se 7800 jajec. V kuhinji je 60 kuharjev in 100 pomočnikov.

*** Čudna operacija.** Profesor dr. Büdinger na Dunaju bo operiral te dni v tamošnji bolnici nekega 50letnega trgovca iz ogrskega Hradiša. Trgovca je bil že pred dvajsetimi leti obstreljen. Kroglja mu je ostala v životu in ves ta čas ni čutil nikakih bolečin. Zadnje dni ga je pa začelo po celem telesu boleti, posebno pa na onem mestu, kjer je tičala krogla. Podal se je takoj na Dunaj, kjer ga bodo operirali s pomočjo Röntgenovih žarkov.

Loterijske srečke.

Brno, 16. septembra.	3, 48, 81, 52, 20.
Dunaj, 26. septembra.	51, 10, 78, 83, 41.
Trst, 19. septembra	57, 82, 56, 7, 90.
Gradeo, 26. septembra	41, 50, 66, 1, 29.
Praga, 23. septembra.	58, 48, 41, 76, 27.
Linc, 19. septembra	35, 22, 3, 70, 84.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., subo meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičji jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr., dunajska salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 80 kr., vsaki mesec 15 kr. dražji kilo, velika klobasa ena 20 kr. — Pošilja le dobro pošteno blago od 5 klg. naprej proti povzetju

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Red Star Line.

Iz Antwerpena

v Ameriko.

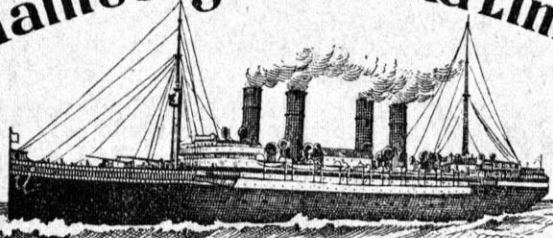
Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene. (1626-15)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, Bahnhofgasse 41 na Dunaji, ali pa Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstareje parobrodno društvo na svetu.



Njega parobrodje obsega 280 velikanskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz Hamburga v Novi York ali pa v Halifax.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

Tržne cene v Ljubljani.

	K h		K h
Gov. meso I. kg	132	pšenič. 100 kg	27 70
" " II. "	112	Moka koruzna " "	21 -
" " III. "	14	Majdova " "	36 -
Telečje " "	150	Fižol, liter " "	20 -
Praščje m. sv. "	150	Grah, " "	40 -
" pr. "	2 -	Leča, " "	30 -
Koštrun. meso " "	1 -	Kaša, " "	20 -
Maslo " "	260	Ričet, " "	1 -
Surovo maslo " "	240	Pšenica " 100 kg	18 -
Mast praščja " "	180	Rž " "	14 50
Slanina sveža " "	170	Ječmen " "	15 -
" prek. " "	180	Oves " "	15 -
Salo " "	140	Ajda " "	18 -
Jajce " "	6	Proso, bel. " "	17 -
Mleko, liter " "	18	" nav. " "	16 -
Smetana sl. lit. "	80	Koruza " "	15 50
" kisl. " "	80	Krompir " "	5 80
Med " " kg	150	Drva, trda m ³	7 80
Piščanec " "	140	" meh. " "	5 50
Golob " "	50	Seno " 100 kg	7 50
Raca " "	-	Slama " "	7 -
Zajec " "	-	Stelja " "	-

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Vsaki gospodinj

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.



Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mestni trg.

Pariz 1900

IZVIRNI SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

GRAND PRIX.

Singer-jevi šivalni stroji

za domačo uporabo in vsako stroko fabrikacije.

Brezplačni pouk v vseh tehnikah modernega vzenja.

Singer Co. šivalni stroji del. dr.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

(1380 10)